

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास
पर्यटनाची वाढ व विकास करण्याकरिता
शासकीय जमीन प्रदान करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: जमीन-०५/२०१४/प्र.क्र.८८/ज-१

जागतिक व्यापार केंद्र, सेंटर वन इमारत, ३२ वा मजला,

मुंबई-४०० ००५,

दिनांक :- ०२ जुलै, २०१४.

संदर्भ :-

१. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जमीन १०८९/सीआर २/ज-१,
दिनांक १३.९.१९८९.
२. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एलएनडी १०८९/प्र.क्र.१४८/ज-१,
दिनांक ४.१२.१९९०.
३. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एलएनडी १०९३/प्र.क्र.५५/ज-१,
दिनांक ३.६.१९९३.
४. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एलएनडी १०९३/प्र.क्र.५५/ज-१,
दिनांक १७.२.१९९५.
५. महसूल व वन विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक जमीन-१२/२०१०/प्र.क्र.२१२/ज-१,
दिनांक ०१.०३.२०११.
६. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक -जमीन-०५/२०११/प्र.क्र.९०/ज-१,
दिनांक २७.०७.२०११.
७. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जमीन ०९/२०१२/प्र.क्र.७९/ज-१,
दिनांक ३०.११.२०१२.

प्रस्तावना

राज्यात पर्यटन वाढ व विकास करण्याच्या दृष्टीकोनातून महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास शासकीय जमिनी भाडेपट्ट्याने मंजूर करण्याबाबत शासनाचे धोरण विहित केले आहे. पर्यटन विकासाकरीता केंद्र शासनाकडून केंद्र पुरस्कृत अर्थ सहाय्यातून (CFA) पर्यटनस्थळी पायाभूत सुविधा निर्माण करण्याकरिता मोठ्या प्रमाणावर निधी उपलब्ध आहे. केंद्र शासनाच्या विविध पर्यटन प्रकल्पांसाठी राज्य शासनाने शासकीय जमिनी उपलब्ध करून देणे हा महत्वाचा भाग असून केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेल्या निधीचा विनियोग निर्धारित कालावधीत होण्यासाठी योग्य प्रकारे पर्यटन पायाभूत सुविधा निर्माण करण्यासाठी व केंद्र शासनाची मोठ्या प्रमाणावर गुंतवणूक करण्यात येत आहे.

राज्यातील पर्यटन विकासाच्या वाढीसाठी शासकिय जमीन नाममात्र रु.१/- भाडेपट्टयाने प्रदान करण्याची तरतूद दि.१३.९.१९८९, दि.४.१२.१९९०, दि.३.६.१९९३, दि.१७.२.१९९५, व दि.०१.०३.२०११ च्या शासन निर्णयान्वये केली आहे. तसेच पर्यटन विकासाच्या योजनांचे अनुषंगाने दिनांक २७.७.२०११ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये आगाऊ ताबा देण्यासाठी जिल्हाधिकारी यांना अधिकार प्रदान करण्यात आले आहे. मात्र दिनांक ३०.११.२०१२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये शासकिय जमीनीचा आगाऊ ताबा देण्याचे अधिकार प्रत्यायोजित करताना महामंडळे वगळून शासकिय जमीनीचा आगाऊ ताबा देताना, जमीनीची खरीखुरी आवश्यकता (Bonafide Area Requirement) विचारात घेवून, ती महसूल मुक्त व भोगवटामुल्यरहीत पद्धतीने देण्यात यावी. तसेच राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील महामंडळांना आगाऊ ताबा देण्यापूर्वी प्रचलित बाजारमुल्यानुसार संपूर्ण किंमत आकारण्यात यावी अशी तरतूद करण्यात आली आहे. त्यामुळे जिल्हाधिकारी यांना महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास यापूर्वीचे दि.१३.९.१९८९, दि.४.१२.१९९०, दि.३.६.१९९३, दि.१७.२.१९९५, व दि.०१.०३.२०११ च्या शासन निर्णयान्वये शासकिय जमीन भाडेपट्टयाने प्रदान करण्यास संभ्रम निर्माण झाला आहे. त्यानुषंगाने महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास शासकीय जमीनीच्या प्रदान/वाटपाबाबत पुढीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

शासन परिपत्रक

राज्यातील पर्यटन विकासाच्या वाढीसाठी शासकिय जमीन नाममात्र रु.१/- भाडेपट्टयाने प्रदान करण्याबाबत संदर्भाधिन शासन निर्णय/परिपत्रकान्वये वेळोवेळी आदेश निर्गमित केलेले आहेत.

०२. शासनाच्या विविध विभागांना शासकिय इमारती/कार्यालये याकरिता आवश्यक शासकिय जमीनीचा आगाऊ ताबा देण्याबाबत दिनांक २७.७.२०११ व ३०.११.२०१२ रोजीचे परिपत्रकान्वये आदेश निर्गमित केलेले आहेत. महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास शासकिय जमीन प्रदान करण्याबाबतचे यापूर्वीचे कोणतेही आदेश या आदेशान्वये अधिक्रमीत केलेले नाहीत. त्यामुळे महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास शासकिय जमीन प्रदान करण्याबाबत संदर्भाधिन शासन निर्णय/परिपत्रकान्वये दिलेल्या सूचना कायम आहेत. सबब, संदर्भाधिन शासन निर्णय/परिपत्रकानुसार राज्यातील पर्यटन विकासाच्या वाढीसाठी महाराष्ट्र राज्य पर्यटन विकास महामंडळास शासकिय जमीन नाममात्र रु.१/- भाडेपट्टयाने प्रदान करण्याची कार्यवाही सत्वर करण्यात यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०७०२१७१५३०१५१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुनील कोठेकर)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव./वि.का.अ., मंत्रालय, मुंबई-३२,
- २) मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव. वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५,
- ३) अपर मुख्य सचिव (महसूल) यांचे वि.का.अ., महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५,
- ४) अपर मुख्य सचिव (पर्यटन) मंत्रालय, मुंबई-३२
- ५) सर्व विभागीय आयुक्त,
- ६) सर्व जिल्हाधिकारी,
- ७) सहसचिव/उपसचिव, महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५,
- ८) उप सचिव (पर्यटन) मंत्रालय, मुंबई-३२
- ९) व्यवस्थापकिय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
- १०) पर्यटन संचालक व सहव्यवस्थापकिय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
- ११) उपायुक्त (महसूल) सर्व विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय.
- १२) “ज” समूहातील सर्व कार्यासने, महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५,
- १३) कक्ष अधिकारी/ल-१ सेल, महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५
- १४) निवडनस्ती (ज-१)